

Zemanova reforma očima občanských demokratů

25.dubna 2006 Alena Páralová

Miloš Zeman patří mezi politiky, kteří při své „důchodové latině“ argumentují současným přebytkem na důchodovém účtu a současně směšují následující tři pilíře důchodové reformy tak, aby jim pokud možno nikdo nerozuměl.

I. pilíř důchodového systému (takzvaný průběžný státní pilíř), ve kterém se peníze vybrané od pracujících okamžitě vyplatí důchodcům, vykazoval od roku 1997 stále se zvyšující deficit. Právě Zemanova vláda se státním pilířem nic neudělala, protože byla paralyzována předvolebními sliby o snížení důchodového věku. Důchodový účet byl následně asi na osm let stabilizován až Špidlovou vládou tak, že od ledna 2004 odvody zaměstnanců na důchody stouply z 26 na 28 procent hrubé mzdy a zvýšily se odvody živnostníků. Špidlova vláda také navzdory předvolebním slibům ČSSD zvýšila penzijní věk z 61 na 63 let.

II. pilíř důchodového systému, tvořený dobrovolným připojištěním se státním příspěvkem, se od roku 1994 úspěšně rozvíjí. V penzijních fondech spoří dnes 3,3 milionu občanů a z nich 800 tisíc má vedle vlastního vkladu i příspěvek zaměstnavatele. I tento pilíř je však třeba reformovat a motivovat klienty penzijních fondů k vyšším úložkám. Na tomto poli ale vlády ČSSD totálně zaspaly.

Cesty k vytvoření III. pilíře důchodového systému jsou dvě. Jednou z nich je povinné spoření do penzijních fondů jako například na Slovensku. Druhou jsou Zemanem velebené zaměstnanecké fondy. Návrh jeho vlády na jejich zavedení byl ale sněmovnou v roce 2001 zamítnut z důvodů jejich nedostatečné bezpečnosti. Zaměstnanecké penzijní fondy v podnicích či odvětvích, které jsou vystaveny poklesu počtu zaměstnanců, totiž trpí problémy, pokud jde o adekvátní rezervy na budoucí závazky. V těchto fondech je navíc často odchod z daného zaměstnání spojen i se ztrátami budoucích nároků, což významně znehybňuje trh práce. III. pilíř u nás nebyl vytvořen, protože k tomu nebyla a ani v současné době není politická vůle. I podle mého názoru není třetí pilíř nutný, postačí, když budou spolehlivě fungovat první dva.